

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi pol, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrt leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrt leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVII.

V Ljubljani, 12. grudnia 1884.

List 50.

Reverendissimo ac Celsissimo Domino

Dr. JACOBO MISSIA,

Principi-Episcopo Labacensi etc. **cathedralem** Labacensem
die 14. decembr. ingredienti.

Festivo resonent concentu
Campanae vocibusque laetis
Acclamet populus: Nunc, magne,
Salve, **Sacerdos!**

Ornatam licet admirari
Aedem: fit decus auro sponsae:
Suffundit tremebundam rubor —:
Sponsum recepit.

Præcedit series nitentis
Candore ordinis: est filiorum
Pars præsens. Manibus figuntur
Oscula **Patris.**

Accedat propius, laetetur
Adspectu copiosa turba,
Cognoscat, diligat **Pastorem**
Agnus et ovis.

Pendantur vocibus dilecti
Auresque excipiant sermonem!
Doctorem veneremur: dicta
Compleant facta.

Jam fatur: „Mihi testis coelum,
Gentes Carniolæ! paternum
Cor jubet dare nunc **Amorem** —
Me dare vobis.

Cunctis jura dabuntur, bonis
Præmii sit meritum: **Protector**
Egenis ero, **Custos** fidei:
Omnibus omne.“

Tu **Dux** noster eris. — conclament
Omnes — Tu patriam tuere,
Mores corrige! Vitam felix
Excipe finis!

Sectilko.

Svečanost v Gradcu 7. decembra.

Silo imeniten in čez vse vesel za vso Ljubljansko škofijo je bil letos 7. decembra, ravno sv. Nikolaja nedeljo. Bili so namreč ta dan v Gradcu slovesno posvečeni novi Ljubljanski škof, dr. Jakop Missija, ki so bili od cesarja že imenovani 14. junija in od papeža poterjeni 10. novembra. Versila se je ta redka slovesnost (v Gradcu druga, odkar ljudje pomnijo) v stolni cerkvi, kjer so se zbrali pred 9. uro knezoškofijski bogoslovci, stolni kapitelj, razni drugi svetni in samostanski duhovni; tudi Ljubljanski kapitelj so zastopali trije preč. gg. kanoniki, Urbas, dr. Čebašek in Klun; prišla sta tudi dr. Stanonik in škofov kaplan Šiška. Posvečevali so Sekovski knez in škof dr. Zwerger, asistiral sta jim vojaški škof Gruša in namestni škof Solnograški Haller. Ljudstva je bilo v cerkvi, da se je vse terlo, petje in godba primerna in slovesna. Ko se vsi štirje škofje napravijo po rimskem obredniku, se je pričelo sveto in spodbudljivo opravilo, ktero spominja na najstarejša cerkvena zročila; zato hočemo v poduk vernim omeniti poglobitve točke.

Pred posvečenjem je pozdravil posvečujoči škof novoimenovanega. Na to se je bralo papeževo paterdilo ali pismo, ker le od papeža poterjen sme za škofa posvečen biti. Zato novoimenovani zdaj slovesno priseže sv. Očetu zvestobo in pokoršino, in je očitno odgovarjal posvečujočemu na razna verska in obredna vprašanja. Za tem se je začela sv. maša, med katero se je veršilo posvečevanje. Pred listom se je obrnil posvečevalec proti novoimenovanemu ter je omenil imenitnost, poglobitve dolžnosti in opravila škofovske službe. Zdaj so se pele litanije vsih svetnikov, da bi sprosili božjega blagoslova in priprošnje zveličane cerkve. Na to so djali novoimenovanemu evangelijske bukve na zatilnik v znamenje, da ima škof, ki je glava svoje cerkve, resnico sv. evangelija v duhu ohraniti, ljudstvu oznanovati in sladki jarem sv. evangelija voljno nositi.

Sledilo je bistveno opravilo posvečevanja: pokladanje rok z besedami: „Prejmi sv. Duha!“ Zato so pevci v prelepi cerkveni pesmi: Pridi sv. Duh (Veni Creator Sp.) prosili pomočkov sv. Duha. Na to so pomazali s sv. birmo glavo novoimenovanemu, ker ima biti on glava svoje škofije in cerkve in podoben Kristus, najvišemu duhovnu in glavarju. Mazili so tudi roke, da bi te roke posvečene v sv. opravila, delile obilnost blagoslova.

Ko so dalje posvečevalec blagoslovili škofovo palico in perstan, so ju podali novoposvečenemu ter so ga v znamenje ljubezni in edinosti objeli in poljubili s Kristusovimi besedami: „Mir s teboj!“

Pri darovanju je novoimenovani daroval dve goreči sveči, kruh in vino (2 hleba in 2 sodčika) v spomin na nekdanje obrede in dolžno gostoljubnost. Oba škofa sta dalje skupej maševala, oba se obhajala z ravno tisto hostijo in zavžila iz enega keliha. Potem so dali novoposvečenemu že blagoslovljeno škofovo kapo in rokavice. H koncu so zapeli zahvalno pesem „Te Deum“ in novi škof so šli po cerkvi in so prvič blagoslovili ljudstvo v znamenje ljubezni. Tudi so dali spred altarja škofov blagoslov. To prvo blagoslovljenje naj pomeni, da bi te posvečene roke vsim in vselej dajale blagoslov v časni in večni prid! H koncu zapojejo novi škof še trikrat: Na mnogo let! Tako je nekdanjerno ljudstvo klicalo novoposvečenemu, in po pravici, kajti on povzdiguje kakor boljši Mojzes svoje roke k Bogu za vse potrebe in jih steza čez ljudstvo, deliti mu vse blage.

In zato je tudi naša škofija iz serca naproti klicala svojemu novemu pastirju v duhu že takrat, in bo

glasno klicala pri bližnjem vmestovanju svojemu novemu očetu: Ad multos annos! mnogaja leta!

Tako se je veršila cerkvena slovesnost dve uri, ter se je vidno ginjeno razšlo verno ljudstvo in duhovščina. Naj bo z obojim zdatno in stalno blagoslov Božji!

Dvanajsto uro so se poklonili trije Ljubljanski korarji svojemu novoposvečenemu škofu in so mu izrazili svoja naj boljša voščila v imenu duhovščine; ob enem so pozdravili škofovega brata, Antona župnika pri sv. Marjeti, blizo Lebinga. Tudi so se imenovani korarji in za njimi tudi Graški kapitelj poklonili drugim škofom, ter so bili od vsih prav prijazno sprejeti. Tako je hitro minul pri prav prijetnem vremenu ta imenitni in spodbudljivi dopoldan, kterege ste se veselili Sekovska in Ljubljanska škofija.

Popoldan kmalo po eni je bil v knezovi palači veliki obed, k kateremu je bila povabljena zgoli duhovšina (okoli 30 oseb). Ko pride na versto šampanjec, namigne domači knezoškof vojaškemu škofu, da naj on prične z napitnicami. Škof Gruša prične z lepo vbrano besedo, da on kot apostolski vojni vikar sme napiti dvema naj višima oblastima na svetu, sv. Očetu in presvitemu cesarju; kajti ravno ti dve naj viši apostolski oblasti — rimski apostolski stolnik in apostolsko veličanstvo, cesar, ste pripomogli in se zedinili v izvolitvi in potertjenji naslednika apostelnov, novega škofa. Le ona dva, cesar in papež, naj viši svetna oblast apostolskega vladarja, in naj viši poglavar cerkve Kristusove, rimski papež, imata pravico imenovati in potertjevati one, ktere je postavil sv. Duh vladati cerkev božjo. Preblizo je božični čas, nadaljuje p. n. g. škof, da bi ne omenil angeljskih besedi: Gloria in excelsis Deo — čast Bogu na visokosti, in mir ljudem na zemlji! Saj ravno ta dva oblastnika, papež in cesar, sta pred vsimi poklicana, delati za čast božjo in pravi mir na zemlji, in v ravno to sverho bo delal in pripomogel tudi od nju izvoljeni novi škof. Zato pozivlja p. n. gospod vse nazoče zaklicati trikrat slava (hoch) sv. Očetu Leonu XIII. in presvitemu cesarju Francu Jožefu, ter navdušeno zakliče vsa družba trikrat: Hoch (Slava)!

Kmalo na to povzamejo besedo domači škof Zwerger in omenijo, da Ljubljanska škofija ravno danes slovesno obhaja praznik svojega zavetnika ali patrona sv. Nikolaja, in lepo obračajo razne spodbudljive prigodke iz življenja sv. Nikolaja na novo posvečenega škofa Ljubljanskega. Med drugim omenijo: Sv. Nikolaj je še prav mlad (lactens) skušal biti samostojin; tako bo tudi novi škof kot glavar svoje škofije tudi mogel biti samostojin. Sv. Nikolaj je bil doberljiv in je s tem obvaroval nedolžnost in dobro ime tem, ki so bile v nevarnosti pregrehe. Tudi novi škof bo, še obilniše kakor do sedaj, z doberljivostjo odverniti veliko hudega ter jih ohraniti veliko na poti pravice. Sv. Nikolaj je delal čudeže, celo mertve obudoval; tudi novi škof, terdno upamo, bo s svojim gorečim delovanjem veliko na duši mertvih obudil za boljši življenje.

Sv. Nikolaj je bil spoznovalec, smemo reči, po duhu mučenec za sv. vero, ker se je toliko trudil za čast in kraljestvo Božje, ter je zato od krivovercev preterpel toliko krivic in preganjanja, pa je vendar srečno zmagal. Tudi novega škofa cerkve sv. Nikolaja bo zadelo terpljenje in nasprotovanje od raznih strani, čaka ga znabiti mučenje, mislim, da ne po telesu, temuč po duhu; pa tudi on bo premagal težave in z Božjo pomočjo zmagal. Da bi tako uspešno delal in zmagal po zgledu škofjskega patrona, mu vsi želimo iz serca in kličemo: na zdravje, ad multos annos.

Precej potem se zahvaljuje novi škof svojemu posvečevalcu in omeni, da vse to, kar je njemu priporočal že veliko let, spolnuje škof Zwerger sam, in si le želi,

da bi ga mogel prav posnemati. Zahvali se za vse do-
brote, katere je od njega prejemal toliko let in še zlasti
za naj večjo, da ga je danes posvetil za škofa. Za vse
te milosti zakliče trikrat slavo svojemu dobrotniku.

Zdaj se oglasi kanonik Urbas in govori v imenu
Ljubljanskega kapiteljna in vse škofije blizo tako-le:
Oči cele Ljubljanske škofije so danes obrnjene le-sem,
kjer je posvečen njen novi škof, in meni je častna na-
loga, izraziti čutila spoštovanja in hvaležnosti celega
kapiteljna in vse škofije, in ta čutila se edini v izreku:
Bog živi in ohrani dolga leta našega novega knezo-škofa.

Potem napije še namestni škof Haller kranjski du-
hovščini in povdarja lepo edinost med škofom in duhov-
ščino. Omeni prigodbo iz življenja znanega kralja, ki
je dal butarico šib ali paličic, da bi jo zlomili, pa no-
beden ni mogel zlomiti vsih skupaj zvezanih, posamezne
je slehern lahko zlomil. Tako bode novi škof v trdni
zvezi in edinosti s svojo duhovščino nepremagljiva moč.
Porok za to edinost so že ljubeznjive besede kanonika
Urbasa, in tako sme novemu škofu dati veselo tolažilo,
da v tem znamenju, v edinosti z duhovščino, je zmaga,
lepa zmaga za vse!

Zdaj se zahvali novi škof še Sekovskemu kapiteljnu,
čigar ud je do sedaj bil, in potem vsi duhovščini Se-
kovske škofije, ktera mu je dala tako lepe in drage
spomine svoje ljubezni, da je ne bo nikdar pozabil, te-
muč vedno ohrani v blagem spominu. V imenu Sek.
kapiteljna se zahvali stolni prošt Büchinger novemu
škofu in izreče svoje veselje, da je zmed njih eden po-
klican in povzdignjen na škofovski sedež. V imenu nižje
duhovščine pa se zahvali novemu škofu stolni vikar
Wöhr, ter zagotavlja, da ga je duhovščina vedno spošto-
vala in ljubila, ga ljubila tudi za naprej bode, če tudi
ne bo več med njimi.

Ko so se zverstile lepe napitnice, je prebral škofov
tajnik baron Oer došle telegrame od raznih krajev.

Tako je minul v vsakem oziru lep in imeniten dan;
že se je namreč jelo mračiti, ko je bil končan obed;
gostje so se priporočali in razhajali, polni blagih čutil.

K sklepu ginjeni pristavimo le prošnjo do Delivca
vseh darov, z besedami: Confirma hoc Deus, quod operatus
es in nobis, — poterdí, o Bog, kar si storil med nami,
napolni novo posvečenega z vsimi potrebnimi darovi, z
darom modrosti in pobožnosti, duhovščini in vernim pa
daj spodobno spoštovanje in pokoršino, pravo ljubezen in
ponižnost; potem se sme upati prav veliko veliko sadu
v čast Božjo in zveličanje vernih; združenj bomo klicali
zdaj in vselej: Gloria in excelsis Deo. Čast Bogu na
visokosti, in mir ljudem na zemlji!

Premišljevanja in molitve za vse stanovce.

(Dalje.)

Jezus v puščavi.

Jezus je bil od (sv.) Duha v puščavo peljan, da
bi bil od hudobnega duha skušan. (Mat. 4. 1.) —
Jezus je sicer vse delal po navdihovanju svetega Duha,
tukaj je pa še posebno povdarjeno, da ga je Božji duh
peljal v puščavo, da bi mi gotovo ne prezerli te njegove
poti in da bi se tudi mi po njegovem zgledu večkrat
v samoto podali. — Posvetnemu človeku je samota čez
vse zoperna, samemu mu kar ni obstati, če le more,
gre med svet in v družbo; samote se boji in brani, pa
le, ker njenega sladkega sadu in zveličanskega miru ne
pozná.

Res, da ima tudi samota svoje skušnjave: vender
pa nima nikdar takih in tistih nevarnost, katerih je polno
med svetom. Samota je namreč k pobožnemu življenju

silno koristna in je eden glavnih pomočkov našega
zveličanja.

1. V samoti se človek naj ložej z Bogom
pogovarja, naj ložej premišljuje in lahko moli.
Zato se je Jezus vselej po storjenem delu v samoto
podal, da je šel na goro sam molit. Ko se je spremenil,
je peljal tri svojih učencev daleč na stran na dosti vi-
soko goro, in ko je na Oljski gori molil, je še te tri
učence pustil in za lučaj kamna od njih se odmaknil.
— Kakor je Bog preroku Eliju tudi le v puščavi in
sicer ne v velikem pišu, tudi ne v potresu in tudi
ne v ognju, ampak v šumljanji lahke sapice govoril
(III. Kralj. 19. 11); tako Bog človeku tudi le v samoti
naj bolj na serce govori. — Res je, da skupna mo-
litev pobožnost marsikdo budi, ali je že skušal, da je bil
močno kadar je sam molil; in posebna pobožnost se
poloti človeka v cerkvi, kadar je malo molilcev in se
človek s svojim Bogom tako rekoč sam pogovarja.

2. V samoti se človek naj ložej na dobro izver-
šitev svojih dolžnosti pripravlja, v samoti si
moči za prihodnjo vojsko nabira. Jezus se je
v samoti 40 dni pripravljaj na svoj uk, in pred svojim
terpljenjem je en teden v puščavi prebil. Preden je
Mozes Izraelce izpeljal iz Egipta, se je v puščavi ob
Horebski gori pripravljaj in vsi veliki možje in apostolj-
ski oznanovalci so iz samote, iz puščave prišli med
svet, postavim, sv. Pavel iz arabske puščave, sv. Ignacij
iz Manreške samote. — Resničen je toraj izrek nekega
duhovnega učenika, da tudi pridigar ne more ljudstvu
veliko in dobro od Boga govoriti, če ni popred v sa-
motnem premišljevanju z Bogom govoril.

3. V samoti človek sebe še le prav spozná.
K nekemu samotarcu je prišlo nekaj mladenčev, da bi
jih v pobožnem življenju uril, ter so ga tudi prašali,
čemu da bi samota dobra bila. Skušeni starček je mesto
odgovora vzel velik verč vode in jo je v neko posodo
vlival, mladeničem pa je ukazal, naj dobro pazijo. Ko
se je voda v posodi vstanovila in umirila, jim reče, naj
notri pogledajo. In zdaj jim starček pravi: Glejte, po-
pred ko sem vodo vlival, in voda ni bila še v miru,
niste videli svojih obrazov; zdaj pa, ko je voda v miru,
se lahko v nji ogledujete, kakor v zerkalu. Tako je
tudi v življenju. Med svetom je človek preveč raztresen
in zbežan; v samoti pa se mu umiri serce in tako lahko
sam sebe vidi in svoje slabosti spoznava.

4. V samoti človek nima toliko in takšnih
skušnjav kot med svetom. Res, da je človeku
včasih tudi razvedrila treba in družčine; ali res je pa
tudi, da se človek med svetom le preveč raztrese. Veli-
kokrat je že marsikteremu žal bilo, ker je šel med svet
in družčino, in za marsikterega bi bilo tisučkrat bolje,
ko bi bil takrat doma in sam ostal. Kolikokrat
človek med svet gre, vselej se ga nekaj od sveta
prime in če bi tudi nobenega človeka ne videl. Koli-
kokrat človek od doma gre, vselej nekaj posvetnega
sabo prinese; če je lepo, prinese praha, če je gerdo pri-
nese blata. Zato je že nek ajdovsk modrijan rekel, da
je zmiraj manj (slabši) človek nazaj prišel, kolikor je
med ljudi šel! —

5. V samoti človek med svetom prejete
rane céli, orožje popravlja od prestane
vojske in meč brusi za nove boje. Kakor so
aposteljni, ki so bili popred ribiči, stergane mreže na
suho potegnili in jih pri kraji popravljali; tako je treba,
da se človek včasih v samoto poda, da svoje pretečeno
življenje pregleda, svoje zamude spozná in za preteče
skušnjave se pripravi. Zato vidimo in nas skušnja uči,
kako dobre so za duhovne eksercicije (duhovne vaje),
za prosto ljudstvo pa misijoni, ker jim obojim samotno
premišljevanje njih poklic prav živo pred oči stavi in

priložnost daje, pretečene zanikernosti popraviti, in pred prihodnjim skušnjavami se oborožiti.

6. Samota slednjič človeka Bogu prijetnega, ljudem pa častitljivega dela. Kolikor više je kterege stan, toliko manj se mu spodobi, če bi se preveč med svet in prosto ljudstvo brez potrebe mešal. Zato vidimo, da ljudstvo posvetne in duhovne viši glave, postavim cesarja, škofa, toliko bolj časti, in z nekakim svetim strahom premišluje, zato, ker jih malokdaj vidi. Kdor samoto ljubi in se v samoti z Bogom pogovarja, zmiraj bolj posvetni prah od sebe otrese in že njegov obraz nekaj častitljivega razodeva. Zato se je Jezus le v samoti na visoki gori spremeni, in Mojzesov obraz, ko je popred 40 dni na Sionski gori z Bogom govoril, se je tako svetil, da Izraelci niso upali vanj pogledati.

Ker je tedaj samota tako koristna in k pobožnosti toliko pripomore, zatoraj ni čuda, da so od nekdanj pobožni v samoto in puščavo hodili in se v samoti tudi zveličali. — Samota jim je dala priliko k premišljevanju in zato je sv. Pavel puščavnik žalosten bil solca, ker mu je prehitro noč minula v premišljevanji. Res, da ne more vsak v puščavo, ali v samostan, res je pa tudi, da nihče v duhovnem življenju ne bo napredoval, če ne bo vsak dan saj nekoliko, posebno zjutraj ali zvečer, za kako četert ure, šel v samoto svojega serca in nekoliko premišljeval.

Molitev.

Če svoje življenje premišlujem, moram spoznati, da večina mojih grehov od tod izvira, ker sem premalo samoto ljubil, preveč pa med svet in družino zahajal. Kolikokrat bi bilo boljše zame, ko bi ne šel od doma, ko bi se ne bil nepotrebno v nevarnost podajal. Sam nad seboj sem skusil, da sem skoraj vselej od posvetne družine slabši nazaj prišel. — Res, da samota na prvi pogled tudi meni ni prijetna; ali če velike duhovne koristi pomislim, ktere mi samota napravi, jo moram vender začeti iskati in ljubiti. K temu mi pa Ti, o sv. Duh, svojo gnado in pomoč milostno dodeli! Ti si Jezusa peljal v puščavo, pelji še mene v samoto! Zatoraj danes sklenem: da hočem zanaprej vsaki dan vsaj nekaj časa se v samoto svojega serca podati in nekoliko premišljevat: vsak mesec, če le mogoče, en dan bolj v samoti preživeti in vsako leto, če bo priložnost — dva, tri, ali več dni družine ogibati se in med svet brez pravičnega vzroka ne hoditi. Poterdi me v teh sklepih, o tolažnik sv. Duh, in vnoči v mojem serci ljubezen do samote. Amen.

(Dalje nasl.)

Viktorija pl. Saint-Luc — kreposten zgled v življenju in v smrti.

Od časa do časa zbuja previdnost božja posebno pobožnih, izglednih duš, ki z živo vero in gorečo ljubeznijo svetijo človeštvu kot zgodnja danica na jutranjem nebu, da osramotené maloverne, da vterjujejo slabotne in navdušujejo pravične.

Taka redka duša rodila se je bila 27. jan. l. 1761 v Renu na Francoskem. Zove se Viktorija plemenita Saint-Luc; imela je silno bogaboječe stariše, katerim je bila milost božja naj više bogastvo na zemlji. Zato mlada mati svojo ravno rojeno Viktorico popolno izroči Bogu. Nič ni bogoljubni materi tolikanj pri sercu, kakor prav keršansko izrediti hčerko. Ko začunja prve besede izgovarjati, berž jo vadi ime Božje pobožno izgovarjati ter si prizadeva, jo kmalo naučiti več kratkih molitvic.

Skerbna odgoja ne ostane brez zaželjenega vspéha. Ljubezen do Boga vžge se v Viktorijinem mladem sercu zgodaj, pa tudi nenavadna dejanska ljubezen do revnih

in nesrečnih. Že kot otrok jim z dovoljenjem staršev veselo deli jedila, ali kar družega dobi. Vedno je vesela, brez vsakake čmernosti.

Ko dojde čas prve spovedi, jo zanjo pripravlja mati s posebno skerblijvostjo; poduk nadaljuje njen duhovni stric, poznejši škof Kvimperski pl. Saint-Luc s serčno ljubeznjivostjo in sveto gorečnostjo. Često ji ponavlja pomenljive besede, s katerimi je blažena kraljica Blanka svojega serčno ljubljenega sineka Ludovika greha obvarovati si prizadevala, rekoč: „Viktorijca, Viktorijca, akoravno te serčno in iskreno ljubim, bi te vendar raje videla mrtvo, kakor pa da bi ti privolila v smertni greh.“ Taki opomini delajo nanjo globok vtis. Po prvi spovedi postane še krotkejši, pozornejši in pobožniši; zlasti premišluje pogostoma bridko terpljenje in smert Jezusovo; joka se bridko in pogosto obuja serčni kes nad svojimi slabostmi, sklenjen s terdnimi sklepi, da se hoče resnično popboljšati.

Zarad odgoje jo dajo starši v naučni zavod pri nunah obiskovanja Marije Dev. v samostanu „Colombier“ v Renu. Ljubeznjiv sprejem polajša Viktoriji ločitev od ljubih staršev ter ji serce povzdiguje in oveseljuje. Bogljiva in neutrudljivo skerbna, da bi zvesto sodelovala z milostjo božjo, je zgled součenkam in veselje učiteljicam. Dan prvega sv. obhajila, k kateremu po natančni vredni pripravi pristopi z gorečimi željami bogoljubnega serca, ji je dan naj večje radosti. Lahko je potem zmaga vsako slabo nagujenje in samo spomin na milost božjo, prejeto pri sv. obhajilu, je zadostoval, novo navduševati njeno blago serce. V dobrih sklepih podpirala jo je posebno prava otročja pobožnost k prečisti Devici Mariji, ktero je kot ljubeznjivo svojo mater in milo priprošnjico častila, in toraj premišljevala sleherni dan molila sv. rožni venec. S posebno pobožnostjo častila je tudi svojega zvestega angelja varha.

Po prvem sv. obhajilu napravi te-le sklepe:

1. Vsak dan vsaj četert ure premišljevat. Tako se uči Boga, sama sebe in splošnje in posebne dolžnosti svoje zmiraj bolj spoznavati.
2. Vsak dan natančno svojo vest spraševati.
3. Vsako jutro obuditi dober namen ter ga večkrat ponavljati čez dan.
4. Noben dan ne zamuditi, da ne bi zveršila kacega telesnega ali duhovnega dela keršanske milosti.
5. Večkrat se spominjati prihodnjega odgovora, in štirih poslednjih reči.

Ko se iz priljubljenega samostana domov poverne, se mati, spoznavši veliko njeno spremenitev, iskreno veseli, ter hvali Gospoda za toliko milost. Odslej nadaljuje še ona hčerino odgojo v pravokeršanskem duhu.

Enkrat gre gospa Saint-Luc z Viktorijo in njeno 2 leti mlajšo sestro v mesto Brest obiskat svojo pri-serčno prijateljico iz mladih lét, ki je imela tudi dve hčeri. Ta jih sprejme s serčno radostjo in stori vse, da jim prav prijetne napravi dneve ondotnega bivanja. Med drugim nasvetuje, naj bi žnjo obiskala gospa ondašnje gledišče s svojima hčerama. Gospa Saint-Luc se zahvali za to povabilo, dovoli pa precej, da smeti obe hčeri z njo iti v gledišče, ako le hočeti. Nagovoré tedaj le-té, svesta si, da z veseljem ponudbo sprejmeti. A Viktorija, ktera doslej še nobenega gledišča nikoli ni videla, se berž zato zahvali in odreče; sestra njena pa kaže veselje in da rada sprejme povabilo. Ko to zagleda Viktorija, ji reče z začudenjem: „Kaj, dražljivi prijetnosti hočeš dati se premotiti? Ni li svetna poželjivost tista strast, kteri smo se odpovedali pri sv. kerstu? Mati pripuščajo prosti najini volji, zanašajo se na najino pamet: naj se nikakor ne motijo nad nama; ravnajve se po njenem zgledu in njenem poduku.“ To je bilo zadosti, da je sestra misli premenila.

L. 1771 je bil Viktorijin oče imenovan predsednik Renskega odbora. Vsled tega morala se je družina njegova bolj v javnosti kazati, in hiša njegova mnogim biti odperta; a vse to ne spremeni nikakor življenja in mišljenja ne gospé Saint-Lucove, ne njene blage hčere; obe ostane enako priprosti in Bogu vdani.

Ko Viktorija spolni osemnajsto leto svoje starosti, mora po volji očetovi biti pri marsikterih slovesnostih in veseljah. To jame sčasoma vplivati na mlado, ne-skušeno njeno serce; začne dobivati veselje do lepe obleke, postaja bolj nečimerna in dopadljivoželjna, pa mlačnejši. Ali kmalu jo Bog spet nazaj pokliče, kazaje ji nečimernost vsega posvetnega, imenitnost časa, in potrebnost prizadevati se za večno. To je bilo zanjo silno potrebno, ker drugač ne bila bi zmožna srečno zmagati težkih poskusenj, ktere so v kratkem zadele njo in njene roditelje.

Po smerti kralja Ljudevita XV Viktorijin oče zgubi službo in preseli se zato s svojo družino v „du Bot“ na svoje posestvo, blizu mesta Kvimper. S težkim sercem zapusti Viktorija mesto Renes, zaradi tolikanj ljubega ji nunskega samostana, kakor tudi zaradi še družih vgodnih duhovnih razmer. Izprosi si pa dovoljenje, da sme vsaj pismeno včasih pogovarjati se z nuni.

V Du-Botu živi omenjena grajšakova družina jako pobožno do prevrata francoskega. Na zvonov glas so se shajali vsak dan vsi prebivalci gradu k skupni molitvi pred sv. rešnjim Telesom, bili pri daritvi sv. maše, so skupaj opravljali jutranje in večerne molitve in poslušali duhovno branje, s katerim se je navadno končala vsakdanja pobožnost. Potem se je podal vsak na svoje delo.

Reveži v okolici so dobivali od gospé Saint-Lucove in njenih hčerá vselej potrebnih pomoči. Vsak dan se je iz bukev svetnikov bralo življenje dnevnega svetnika; molili so rožni venec in obiskovali presveto Rešnje Telo. Hčeri prosite vsak večer, preden idete k počitku, starše blagoslova in potem se podaste tiho k pokoju.

L. 1776 obhajal se je v Kvimperu jubilej s slovečimi duhovnimi vajami. Teh se vdeležiti podá se Viktorija s svojimi starši tje, ostane pa tam še po končanih cerkvenih slovesnostih, da bi se pri redovnicah sv. Uršule bolj izučila v slikarski umetnosti. Pri tej priliki se soznani s tako zvanimi redovnicami sv. samote. (*Dames de la Retraite.*)

Pobožne te device nimajo slovesnih obljub, tudi ne samostanske klavzure; živé pa vendar popolno ločene od svetá, vadijo se v redovniških čednostih in imajo nalogo pospeševati in zverševati spreobrnjenje grešnikov. Ravno takrat so lete redovnice obhajale duhovne vaje za svetovno ljudstvo v francoskem in bretonske jeziku. Vse se je terlo pri teh vajah, in obrodile so res veliko sadú; hiša je bila kakor neka družba angeljev. Ta prizor navduši Viktorijo za lete bogoljubne redovnice: sklene tedaj se njim pridružiti, kajti njihova apostolska služba zdi se ji veliko imenitniši in zaslužljivi, kakor še toliko oestro spokorno življenje ali postrežba bolnikov. V ta namen veliko moli in prosi za razsvitljenje, se posvetuje s svetimi možmi, zlasti s stricem, ondašnjim škofom, čegar besede: „Kteri jih mnogo napeljujejo k pravičnosti, bodo se večno svetili kakor zvezde“ (*Dan. 12. 3.*), jo poterdijo v njenem sklepu.

Stara 19 let poverne se spet v grad „Du-Bot“, kjer se uči z redko marljivostjo bretonskega jezika, ki je jako težak, si ga tudi toliko prisvoji, da v njem spiše več nabožnih premišljevanj. Razumela je dobro latinski, slikala cerkvene podobe, brala in premišljevala življenje svetnikov. Življenje in delovanje sv. Alojzija

in sv. Stanislava Kostka jo posebno navdušuje; od bukev Ludvika Granaškega, Rodrigueca in egiptovskih pušavnikov se ne more ločiti; evangelje znala je večinoma iz glave in tudi Tomaža Kempčana hojo za Kristusom. Serčne njene želje so bile kot mučenica umreti, in kakor Jezus v 33letni starosti.

(Konec nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (*Razpored za vmeščevanje visokočastitljivega gospoda knezo-škofa, ki bode 14. dec. 1884.*)

I. 13. decembra popoldne od 4—4½ bode slovesno zvonjenje po vsih ljubljanskih cerkvah vernemu prebivalstvu napovedovalo svečanost naslednjega dneva.

II. V dan sam (14. dec.) se bode zopet slovesno zvonilo od 7—7½ po vsih cerkvah.

III. Ob 9½ dopoldne se stoljni kapitelj z drugo diecezansko duhovščino podá v škofijski dvor, da milostlivega kneza in škofa med vdeleževanjem družb in skupščin, ktere k svečanosti pridejo, v stolno cerkev spremijo.

Slovesni odhod se med zvonjenjem po vsem mestu v versti tako-le:

1. Marijaniški vstav. 2. Razne družbe in skupščine. 3. Alojzijevišče. 4. Oo. Kapucini. 5. Oo. Frančiškani. 6. Kapiteljski križ med dvema akolitoma. 7. Duhovsko semenišče. 8. Misijonski duhovni sv. Vincencija Pavljanskega. 9. Duhovni pomočniki z dežele in iz mest. 10. Župniki z dežele in iz mest. 11. Dekani z dežele in duhovni svetovalci. 12. Konzistorijalni svetovalci. 13. Kolegijatni kapitelj Novomeški. 14. Stoljni kapitelj. 15. Milostljivi gospod knez in škof. 16. Duhovna dostojanstva in mašniki iz družih škofij, ako kteri pridejo.

IV. Pri vstopu v stolno cerkev prečast. gospod stolni prošt milostnemu gospodu knezo-škofu podá kropilo in jih incenzira, potem zapoje: „Te Deum Laudamus“, dalje se podá obhod najpervo k altarju presv. Rešnjega Telesa in po doveršenem počestčenju pred veliki altar, kjer visokočastitljivi gospod knez in škof pokleknejo na pripravljeni klečavnik.

V. Ko stolni pevci odpojejo „Te Deum“, prečast. gosp. stolni prošt na epistelski strani vel. altarja odpoje za sprejemanje novega škofa določene molitve.

VI. Milostni gospod knez in škof se podajo potem na škofov sedež, in konzistorijalni kancelar bere cesarsko volitveno pismo Njih c. kr. apostolskega Veličastva, in pa apostolska pisma svetega Očeta papeža, ki so pisana do visokočastitljivega knezo-škofa, stoljnega kapiteljna, duhovstva in vernikov škofije.

VII. Nasleduje spoštljivi pozdrav novega visokočastitega knezo-škofa v kratkem latinskem nagovoru po prečast. gospodu kapiteljvikarja, — in na-to knezo-škofov odgovor.

VIII. Milostni gospod knez in škof nadalje prejemajo poklon (*homagium*) od pričujočih diecezanskih duhovnov, in sicer najpervo od stolnih kanonikov in potem od družih po njih častnih stopinjah.

IX. Stolni pevci pojo predglasje (*antifono*) v čast sv. Nikolaja, patrona stolne cerkve, in ko se zapoje zadevna verstica (*verzikelj*), se podajo Njih Milost pred veliki altar ter odpojo molitev sv. cerkvenega patrona. Potem podél slovesni pontifikalni blagoslov.

X. Milostni knez in škof se zopet vernejo na škofov sedež, ter se napravijo za veliko sv. mašo, ktero bodo Njih Milost med asistencijo stoljnega kapiteljna obhajali z vso slovesnostjo.

XI. Ob koncu velike sv. maše bodo milostni gosp. knez in škof vsled posebnega od sv. Očeta zadobljenega

pooblastenja podelili papežev blagoslov, s katerim je sklenjen popolni odpustek za vse pričujoče, ako poprej vredno prejmejo zakramenta sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa in v namen sv. Očeta pobožno molijo.

XII. Poslednjič milostni gosp. knez in škof odložé cerkvena oblačila, in po molitvi pred sv. Rešnjim Telesom jih vsa duhovščina spremi v škofijski dvor.

K prihodu novega milgsp. knezo-škofa. O neki ljudski šoli na Gorenjskem došlo je „Danici“ poročilo, da se je tam 6. dan t. m. kot na delopust posvečevanja novega milgsp. knezo-škofa mladini v šoli to v primernem ogovoru razložilo; potem se je zapela pesem: „K Svetemu Duhu,“ in opravila se tudi pobožna molitev v namen: „Naj bi poterdnik Sv. Duh napolnil novega milgsp. knezo-škofa z milostmi sedmerih svojih darov.“

(Take zglede naj bi posnemale vse šole naše obširne škofije, in zaupljivo bi se sad lepe odgoje kazal tudi še pri odraseni mladini, kakor se kaže mnoge leta v srenji, ktero zadevajo te verstice. Vr.)

Iz Ljubljane. (Obdarovani ubožni otroci). V praznik čistega Spočetja je bilo tudi letos v Čitalnici obdarovanih 80 otrok z novo zimsko obleko, kar so oskerbele gospé in gospodičine ljubljanskega mesta, kakor druge leta. Pričujoča sta bila zraven družih odličnjakov visokorodni gosp. predsednik baron Winkler in njegova preblaga visokorodna soproga. Nagovorila sta osrečene otročiče gg. Praprotnik in Keržič. Poslednji jih je opominjal tako-le:

Predragi otroci! Z vami vred se tudi jaz veselim dragocenih daril, ki ste jih danes tukaj sprejeli. Zato, predno greste od tod, naj posebej vam spregovorim nekoliko besedi. — V tistem mestu, v katerem je bil sv. Nikolaj škof, nastala je bila neko leto huda lakota. Daleč na okrog ni bilo mogoče dobiti živeža za drage denarje. V tej stiski, da bi obupajočemu ljudstvu pomagal, se odpravi višji pastir na barko ter se pelje dalje in dalje, da pride v deželo, kjer je bila dobra letina in si je bilo veliko žita pridelalo. Tam dobi peka, ki je kruh prodajal. Dobri mož! ga nagovori svetnik, ali imate pri vas toliko žita, da bi se cela barka z njim napolnila? — Imamo ga, imamo, odgovori dobroserčni mož, še več ga imamo. O prosim vas, nadaljuje sv. Nikolaj, bodite usmiljeni in iz ljubezni do Jezusa Kristusa napolnite barko z žitom in pošljite jo v moje mesto, da lakote ne pomerjemo! Ta prošnja iz ust svetnikovih dobrega peka tako gine, da radovoljno obljubi škofu spolniti željo in zveršiti, kar mu je naročeno. Vendar, pristavi zdaj še sv. Nikolaj, predolgo bi bilo čakati predno se velika barka napolni in k nam pripelje; odrasčeni in priletni si bodo že kako pomagali in poterpeli; otroci pa ne morejo tako dolgo čakati! O dajte mi berž, kar imate pečenega, da urno hitim domú in ponesem našim malim, ki so tako zelo lačni! Pék mu da nato dva koša polna kolačkov, struic, hlebčkov in kar je imel družega od peke. S tem hiti milodarni škof, kar more hitro domu. O da bi bili vi videli, kako ginljiv prizor je bil to, ko stopi sv. škof med lačne otroke; s kolikim veseljem so sprejemali dobri kruhek; kako so hvaležno poljubovali sv. Nikolaju dobrotno roko!

Pa te dogodbe vam nisem zastoj povedal. Minulo je nad 15 sto let, kar je umerl sv. Nikolaj, a tista kerščanska ljubezen, ki je navdajala njegovo preblago serce, še ni izmerla. Današnja slovesnost nam priča, da še živi enaka kerščanska ljubezen in usmiljenost v blagih sercih gospej in gospodičin ljubljanskega mesta, ki so vam tako lepe dari pripravile. O bodite tudi vi hvaležni! Pokazite svojo hvaležnost z lepim vedenjem, zahvalite se Bogu v pobožni molitvi, pa tudi za dobrotnike ne pozabite moliti. Ako bodo dobrotniki videli vašo hvalež-

nost, bodo imeli še veselje, prelepo delo današnjega dne še prihodnje ponavljati, še potlej ko bo sedanje dobrotnike že hladna zemlja krila, bo še živila kerščanska usmiljenost, saj kerščanska ljubezen nikoli ne mine; o da bi tudi hvaležnosti nikoli ne zmanjkalo! S takim terdnim sklepom prave hvaležnosti oblecite in nosite obleko; jaz pa se v vašem imenu še enkrat zahvalim vsim blagodušnim dobrotnikom: Bog vam vsim stoterno poplačaj! Bodite prepričani, da s tem prelepim činom niste le razveselili otročičev, ampak tudi nas njihove učitelje in odgojitelje; Bog plati!

Iz Briksna, 29. listop. (Dalje.) Alia denique spei causa est in populo Dioecesis nostrae. Deplorandum et conquerendum quidem est, recentioris aevi corruptela, nimirum pravis tum placitis tum exemplis, apud nos quoque fidem multorum labefactatam, imo et extinctam, aliorum vero conscientiam maculatam esse. Longe tamen major populi pars Deo et ecclesiae catholicae sincere adhaeret, patrum nostrorum tum fidem tum morum integritatem firmiter retinens et immaculatam se custodiens ab hoc saeculo. (Jac. 1, 27.) Multa sane et praeclara sunt, quae populum nostrae Dioecesis distinguunt et exornant. Adhucdum alte mentibus indita viget fides, omnis sanctitatis fundamentum usus, tanquam manifestum indicium, homines haudquaquam incurios de salute aeterna dies transigere. Verbo: ager, quem colimus, licet etiam zizania in eo pullulent, non est sterilis, sed spem bonorum fructuum praebet impigre et patienter excolentibus eum.

Et hoc quidem venerabiles fratres, — scilicet excolere hunc agrum — est opus nostrum, quod consummandum est nobis, est pensum coelitus nobis imperatum, est omnium laborum finis et meta. Eapropter obsecro vos in Domino: Videte vocationem vestram, implete ministerium vestrum! Salvate animas, quas et quot potestis! Quo graviora et plura hodie populo catholico imminent pericula, tanto major sacerdotum debet esse industria, ut animae eripiantur e faucibus orci. „Miserrimum autem est ac longe luctuosissimum (ita conqueritur S. S. Leo XIII. in Encycl. d. 1. Sept. 1883), tot animas Jesu Christi sanguine redemptas, quodam aberrantis saeculi veluti correptas turbine praecipites in pejus agi, ac in interitum ruere sempiternum.“ Optime nostis, quanta mala hodie in societatem humanam irruerint et quam gravibus morbis moralibus et socialibus genus humanum in omnibus Europae partibus conflictetur. Omnium vero malorum radix est defectio populorum a religione christiana, seu aversio hominum a Deo et conversio ad res caducas et mortales, prout acerbe jam per prophetam conquestus est Deus: „Obstupescite coeli et portae ejus desolamini vehementer, dicit Dominus. Duo enim mala fecit populus meus. Me dereliquerunt fontem aquae vivae, et foderunt sibi cisternas dissipatas, quae continere non valent aquas (Jerem. 2, 12. 13.) Itaque venerabiles fratres, vestrum est, fideles avellere a mundanis, et elevare ad coelestia, fidem et honestatis studia eorum mentibus inserere, paucis: malis hujus temporis remedio religionis obviam ire, quia religio medium praesentissimum est ad sanandam nostri temporis aegritudinem. Estote ergo „instantes ministerio verbi“ (Act. 6, 4) et praedicate evangelium opportune, importune, obsecrando et increpando (2. Tim. 4, 2). Evangelium enim hodieque „est virtus in salutem omni credenti“ (Rom. 1, 16). Maxima vero inter omnes curas vestras debet esse sollicitudo juventutis ac imprimis puerorum et puellarum scholas frequentantium, ut spiritu religionis imbuti nec non obedientiae et disciplinae assueti adolecant, majorum virtutes aemulantes et ad posteros traducturi. Sit vobis persuasum, venerabiles fratres, curam juventuti impensam plurimum

valere coram Deo, econtra illius neglectum summam ipsius discipulicentiam adducere. Et hoc vel maxime eo quo vivimus tempore est menti imprimendum. Quo enim magis clerus a scholis repellitur ac vis religionis ex iis arcetur, eo diligentiori studio sacerdotes adlaborare oportet, ut illum saltem influxum in scholas exercent, qui hoc etiam tempore illis conceditur.

Haud necessarium esse duco admonere vos, ut cetera officia, quae ad munus pastorale pertinent ea quae par est diligentia peragatis. Desidero tamen vos excitare, ut vestrae quoque salutis curam haud modicam impendatis, observantes monitum Apostoli: „Sollicite cura teipsum“ (2. Tim. 2, 15), ejusque exemplum sequentes, quippe qui timuit, ne forte, cum aliis praedicaverit, ipse reprobis efficeretur (1. Cor. 9, 27). „Obsecro itaque vos . . . ut digne ambuletis vocatione, qua vocati estis“ (Eph. 4, 1). Oppido grandis est sacerdotum dignitas, sed grandis etiam eorum ruina! Sacerdotibus Novi Foederis multo magis potest applicari, quod antiquis Levitis fuit dictum: „Num parum vobis est, quod separavit vos Deus Israël ab omni populo et junxit sibi, ut serviretis ei in cultu tabernaculi?“ (Num. 16, 9.) Quam ergo sanctitatem postulat officium sacerdotale? Laurentius Justin. recte respondet: „Sacerdos potius angelicam quam humanam debet conversationem habere.“ Minister Christi ut aliis prosit, prius ipse debet esse bonus. „Cui enim bonus, qui sibi nequam?“ Sacerdotem oportet (uti s. Bernardi verbo „lucerna lucens et ardens“ Joan. 5, 35 commentatur) primo ardere, deinde lucere: „Est enim — ait — tantum lucere vanum, tantum ardere parum, lucere et ardere perfectum.“ (Sermo in nativ. s. Joann. B.)

Inprimis nolite seduci pravis exemplis. Mores dissoluti et corrupti nostri saeculi sacerdotibus minus fortibus facile scandalo et ruinae esse possunt. Cum enim hi undique pravis exemplis circumdantur, cum vident homines fere omnes avidè inhiare voluptatibus, tunc lenociniis hujus mundi inescati existimare possent, se quoque ad tantum morum ac conversationis rigorem non obligari, sed nonnulla, licet statui suo contraria, sibi impune indulgere posse. Sed quantus est hic error! Absit, ut minister Christi pravis hujus saeculi moribus a culmine dignitatis suae in profundum se detrahi patiatur, sed potius tenetur sua conversatione homines mundanos ad altiora sublimare ac propterea bono exemplo aedificare. Sat superque experientia est comprobatum, quanta vis, ut ita dicam magnetica, insit in exemplo, praesertim sacerdotum, sive bono sive malo. Homines enim libentius quae oculis vident credunt et adoptant, quam quae auribus percipiunt. Frustranea est monitio, quae proprio exemplo non confirmatur. „Quomodo enim (apposite ad rem observat s. Hieronymus) potest ecclesiae praesul auferre malum de medio ejus qui in simili delicto corruperit? aut qua libertate corripere peccantem potest, cum tacitus sibi ipse respondeat. eadem admisisse, quae corrigit?“ (Comment. in ep. ad Tit. ad c. 1.; c. 6. Dist. 25.) Nolite ergo vinci a malo exemplo, sed vincite in bono exemplo malum! „Luceat lux vestra coram hominibus“ (Math. 5, 16). „Exemplum esto fidelium in verbo, in conversatione, in charitate, in fide, in castitate“ (1. Tim. 4, 12). Lux minime absorbeatur a tenebris, sed tenebras dispellat! Ambulate „sine reprehensione, in medio nationis pravae et perversae, inter quos lucetis sicut luminaria in mundo“ (Philipp. 2, 15).

Congruenter ad haec modo exposita, venerabiles fratres, religiose observate leges ab ecclesia quoad conversationem externam et decorum clericale nobis propositas. Prompto et alacri animo exequimini quae cauta sunt circa conversationem et cohabitationem cum mu-

lieribus, ingressum in cauponas, habitum clericalem etc. salubriter sunt constituta. Quo enim jure a laicis potest exigi praeceptorum ecclesiae observatio, si clerici, quae imperata sunt ipsis, vilipendant ac negligant? — Ante omnia autem spiritum religionis per media ferventis orationis, quotidianae meditationis, frequentis confessionis, annuorum exercitiorum fovete, nutrite, resuscitate! Spiritus enim est, qui vivificat, scilicet qui externam quoque conversationem nostram componit et ordinat ad normam Evangelii. — „Manent itaque tria haec (sc. pascendi genera): verbum, exemplum, oratio. Major autem horum est oratio“ (s. Bern. ep. 201 ad Balduin.)

Haec modo dicta egregie confirmat s. P. Leo XIII. scribens: „Cum hodie magna sit et ad plures diffusa morum corruptela, singularem prorsus oportet in sacerdotibus esse virtutis constantoque praestantiam. Fugere quippe consuetudinem hominum minime possunt, imo se applicare propius ad multitudinem ipsis officii sui muneribus jubentur. idque in mediis civitatibus, ubi nulla jam fere libido est, quin permissam habeat et solutam licentiam. Ex quo intelligitur, virtutem in clero tantum habere viriam hoc tempore debere, ut possit se ipsa tueri firmiter, et omnia cum blandimenta cupiditatum vincere, tum exemplorum pericula sopes superare“ (Encycl. de 15. Febr. 1882.)

Ut vero omnes labores vestri fructuosi efficiantur, necesse est, ut unum sitis tum inter vos, tum uniti Ordinario vestro. Hierarchia sacra a Concilio Tridentino (Sess. XX. c. 4) vocatur acies ordinatissima (Cant. 6, 3. 9). Quemadmodum enim acies militum in proelium educenda rite disposita est et ordinata sub ducibus ac demum sub supremo duce, hacque coadunatione fortis efficitur et spe victoriae elata; haud minus qui sub vexillo Christi militant, ac praesertim hujus militiae duces, omnes vires ac conatus suos conjungere et conjunctim agere oportet, ut adinstar civitatis munitae, vel tanquam murus aereus (Jerem. 1, 18) insultibus hostium resistent. Concordia enim res parvae crescunt, discordia magnae dilabuntur. Unde haud mirum est, divinum Servatorem extrema vitae suae terrestres die nihil ardentius efflagitasse, quam ut tum Apostoli (Joann. 17, 11) tum universi in ipsum credituri (ib. v. 21) omnes unum sint. Itaque estote „solliciti servare unitatem spiritus in vinculo pacis“ (Eph. 4, 3.) (Konec nasl.)

Razgled po svetu.

Čertice iz življenja škofa Rudigiera. Ranjki Fr. Jož. Rudigier bil je sin kmetijskih staršev v Predarlškem, rojen 5. apr. l. 1811. in 12. apr. l. 1835 bil je mašnik posvečen. Nadaljeval je bogoslovsko uke na Dunaju, kjer je postal doktor sv. pisma. Bil je potem profesor bogoslovja v Briksnu, c. kr. dvorni kaplan in prefekt v Frintaneju, postal je prošt v Inihu ter kanonik in vodja semeniški v Briksnu. Od ondod prišel za škofa v Linc l. 1853. Ko je bil 11. junija l. 1853 slovesno sprejet, rekel je spomina vredne besede: Prišel sem v svojo škofijo. Malo poprej bi se bil skorej voz prekucnil in me sterl. Želel bi bil, da bi me bil voz raji zdrobil, ko bi vedel, da ne bom dober škof. Našel je škofijo v dobrem redu ker verni se niso dali nič premotiti od prekucij l. 1848. Ko je bila l. 1854 verska resnica o brezmadežnem spočetju Device Marije razglašena, začel je v spomin te dogodbe zidati novo stolno cerkev, za katero je bilo v kratkem 300.000 gld. nabranih. Več cerkvenih redov je v škofiji na novo vpeljal, kakor Jezuite, Frančiškane, Kapucine, gospe dobrega Pastirja, karmelitarice, usmiljene in šolske sestre; — druge rede pa je razširil.

Bil je škof pogumen in serčen. Ko so bile 25. majnika l. 1858 verske ali konfesionalne postave poterejene, je precej drugi dan papežev poslanec oporekal zoper prelomljenje „Konkordata.“ Škof Št. Hipoliški Fester je 5. junija oglašil se v pastirskem listu, ter te postave obsodil in tudi druge škofove za to vnemal, Rudigier pa ni hotel izročiti deželni sodnji spiskov zakonskih pravn, tedaj se veršujočih. 7. septembra l. 1868 izdal je oster pastirski list. Ta list je bil od policije zasežen, in deželna sodnija je izrekla, da je škof z njim javni mir kalil. Rudigier ni hotel priti pred deželno sodnijo, sklicevaje se na „Konkordat“ in na povelje Papeževo. Bil je po sili od redarstva tje peljan, zoper to silo je pa protestiral.

Bila je 12. jul. 1869 zoper njega sodniška obravnava. Bil je obsojen za 12 dni zopora in v sodnijske stroške; — pa od presvitl. cesarja bil je precej drugi dan pomiloščen. Rudigier je v govoru v zboru katol. društva dokazoval slabe posledke verskih postav in bil si je z vlado navskriž. Vlada mu je tudi odvzela vžitek grajščin in državne doklade. Rudigier je v deželnem zboru oporekal zoper tako imenovane šolske postave. Ko so bile zopet l. 1874 izšle konfesionalne postave, hotel je Rudigier škofove združiti zoper te postave; pa pri zboru škofov na Dunaji je bila deklaracija Ravšerjev sprejeta in podpisana. Vsega ne moremo tu naštet; opomnjeno bodi, da je l. 1884 (s škofom Cvergerjem vred) prepovedal slovesno božjo službo v spomin na cesarja Jožefa II. L. 1882 govoril je v deželnem zboru za to, da bi se zopet verske šole ustanovile. Na zadnje se je še potegoval za vero šolskih otrok, ter strogo postopal zoper učitelja Rohrwecka.

To je kratek obris njegovega življenja. Debele bukve bi moral popisati, kdor bi hotel navesti vse njegove dela; pa tega ni treba; zapisane so bile v bukvah življenja, ktere se bodo odperle sodnji dan. Odlikoval se je pokojni škof po izvanredni pogumnosti in serčnosti, ter se dá primerjati sv. Janezu Krizostomu, ali pa sv. Ambrožu.

Se celo stara „Presse“ tako-le pohvalno piše o škofu Rudigieru: Dasiravno smo bili v načelu in nazorih nasprotniki njegovi (Dosti zanikarno. Vr.), mora vendar vsak njegovih nasprotnikov z nami vred priznati, da je bil pokojni škof mož plemenitega značaja. Imel je velike ideale, ktere si je prizadeval doseči v djanju: Ni bilo zvijače v njem, non est inventus dolus in eo. Rudigier bil si je svest svojega dostojanstva in velike odgovornosti ter ves vnet za blagor svojih vernih. Imel je tako lepe lastnosti in čednosti, da so ga ljubili in visoko čislali vsi verni njegove škofije. Veliko dobrotnih naprav je ustanovil, ktere spričujejo njegovo usmiljenje in velikodušnost. Veliko sočutje, ktero mu je dohajalo iz vsih krajev za časa njegove bolezni, svedoči, da so ga tudi njegovi politični nasprotniki visoko cenili. Bil je pa tudi verli domoljub, ter je še v svoji bolezni razodeval svoje domoljubje in vdanost do visoke cesarske družine, od ktere je tudi dobival dokaze resničnega milovanja in sočutja.

Če sploh pogledamo v njegovo življenje nazaj, nam bode ostal v vednem spominu, ker bil je neomahljiv v svojem prepričanju, trdnega značaja, in okinčan z lepimi človeškimi čednostmi.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata,

naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanja in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanje in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — V bratovsko molitev naše ljube Gospe presvet. Serca Jezusovega se priporočimo z zaupanjem, ker nam je Marija že velikokrat pomagalo, da bi nam tudi sedaj, ko je njene pomoči naj bolj potreba, namreč, da bi naš dušni pastir naše fare ne zapustili. — Bratje in sestre, prosimo vas, pomagajte nam Marijo in Jezusa te milosti prositi. Obljubimo zahvalo po „Dan.“ razglasiti. — Bolan duhoven, ki je Marijo vselej serčno častil, priporočen za pomoč N. lj. G. presv. Jezusovega Serca. — Bolan otrok priserčno priporočen. — Srečno rešenje neprijetne zadrege. — Gospá v velikih zadregah za pomoč.

Koledar za prihodnji teden:

15. grudna. S. Valerijan. — 16. S. Evzebij. — 17. (Post.) S. Lazar. — 18. Pričakovanje Marije Device. — 19. (Post.) S. Tomotej. — 20. (Post.) S. Adelajda. — 21. Četerta nedelja v Adventu. S. Tomaž apost.

Listek za raznoterosti.

+ Č. g. Jan. Gostiša, duh. v pokoju, je po dolgem bolehanji 10. t. m. ob 1/2 9 zvečer umerl v hiralnici sv. Jožefa v Ljubljani. R. I. P.

Katoliška družba napravi v nedeljo (14. t. m.) v svojih dvuštenih prostorih Tombolo, ktere čisti dohodki so namenjeni ubogim Vincencijeve družbe pri sv. Jakobu.

Dr. A. Jarc.

Milosp. knez in škof Jakop Missija so dospeli v Ljubljano 11. t. m. okoli 1/2 2 ure popoldne, pričakani od silne množice ljudstva vsih stanov. Pozdravili so jih: baron Winkler, deželni glavar in druge visoke dostojanstva. Pričujočih bilo je veliko število duhovnov zlasti z Gorenjskega. Kanonik dr. Čebašek jih je nagovoril v preizverstnem latinskem govoru, ktere ga je sklenil v slovenski besedi in vse je germelo: Slava, Živio! Mestni župan jih je pozdravil v slovenskem jeziku, in zopet živi slavo-klici. Na oba govora so Njih Milost odgovorili v prav gladki slovenščini. Prav veliko kočij je spremilo Nj. Milost v mesto. Ljudstva povsod vse polno. Veliko zastáv. Po blagoslovu z Naj svetejšim je bila svečanost sklenjena. Škofovo poslopje silno lepo ozališano.

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji. Prestavljeni so čč. gg.: Jan. Vakselj v Poljane nad Loko; Fr. Marešič v Višnjo goro; Leop. Zaletel v Št. Vid nad Ljubljano; Ant. Berce v Borovnico. Č. g. Jož. Regen za farnega oskerbnika na Vojsko. — Č. g. Mat. Kljun, duhovni pomočnik v borovnici, gre v začasni pokoj.

Za sveto Detinstvo: Helena Pečar 2 gld. — Iz Gorice po č. g. P. Kosu 6 gld. 50 kr. — Čast. g. Fr. Perpar, duh. pomočnik v Trebnjem, 5 gld. A. — Merzlikar 48 kr.

(Drugi dar. prih.)

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. J—č: Naznanjeno odpravnistvu in se bode vravnalo. — G. Ž. v G.: Prav lepa hvala; pa za zdaj prepozno došlo. — G. kan. dr. J. v Ser. Zbirke M. L. prejeli. Serčen pozdr.

Odgovorni vrednik: Luka Jeran. — Tiskarji in založniki: Jožef Blaznikovi nasledniki v Ljubljani.